

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (L. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Malii, V. Cotorobai, A. Braga)

Î N C H E I E R E

16 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Tower Group” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Habravan Andrei,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Tower Group” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Verisol Grup” și Societății cu Răspundere Limitată „Ledteh-Com”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Tapuz Group” cu privire la rezoluțiunea contractului de antrepriză, încasarea în mod solidar a sumei pentru remedierea viciilor ascunse și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La data de 11 octombrie 2017, Întreprinderea cu Capital Străin „Tower Group” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare ÎCS „Tower Group” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Verisol Grup” (în continuare SRL „Verisol Grup”) și Societății cu Răspundere Limitată „Ledteh-Com” (în continuare SRL „Ledteh-Com”), intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Tapuz Group” (în continuare SRL „Tapuz Group”) cu privire la remedierea viciilor ascunse (f.d. 4-5 vol. I).

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că a încheiat cu SRL „Tapuz Group” contractul de vânzare-cumpărare din 28 ianuarie 2013, prin care au fost procurate nouă sfere decorative cu diametrul de 2000 mm și o sferă cu diametrul de 7000 mm, la prețul de 677387 lei, transferați prin factura fiscală nr. FB2777004 din 28 ianuarie 2013.

Reclamanta a notat că aceste sfere, SRL „Tapuz Group” le-a procurat de la SRL „Verisol Grup”, la prețul de 677387 lei, fapt ce se confirmă prin factura fiscală nr.FB0684200 din 29 februarie 2012. Iar, conform pct. 1.1. al contractului nr. 22/02 din 22 februarie 2012, SRL „Verisol Grup” și-a asumat răspunderea de a instala

sferele la ÎCS „Tower Group” SRL, însă acestea au fost instalate și amenajate de SRL „Ledteh-Com”, care are încheiat contract de prestări servicii cu SRL „Verisol Grup”.

Reclamanta a indicat că sferele menționate au funcționat o perioadă foarte scurtă de timp și s-au deteriorat, iar de calitatea serviciilor, cât și de buna funcționare a acestora răspunde SRL „Verisol Grup”.

Reclamanta ÎCS „Tower Group” SRL a preluat de la SRL „Tapuz Group” dreptul de a solicita îndeplinirea condițiilor contractuale, pe motiv că a procurat sfera decorativă, iar în prezent este nesatisfăcut de lucrările și serviciile prestate de pârât.

Totodată, a menționat că anterior s-a adresat în instanța de judecată cu pretenții privind repararea viciilor, însă prin prezenta acțiune civilă, solicită repararea viciilor ascunse, care urmează a fi constatate pe parcursul examinării cauzei civile.

Reclamanta a subliniat că a fost stabilit faptul că cablul instalat de SRL „Ledteh-Com”, la comanda SRL „Verisol Grup” nu corespunde cernițelor și în orice moment poate fi accident de electrocutare, iar bunul să se deterioreze, fără a putea fi reparat.

Întemeindu-și pretențiile în baza prevederilor art.8 alin. (2) lit. a), art. 9, 512-514, 572, 946, 948, 958, 959, 960, 962 Cod civil al RM, ÎCS „Tower Group” SRL a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul SRL „Verisol Grup” a cheltuielilor necesare pentru remedierea viciilor ascunse, ca urmare a executării contractului nr. 22/02 din 22 februarie 2012 încheiat între SRL „Verisol Grup” și SRL „Tapuz Group” și a tuturor cheltuielilor de judecată.

La data de 13 noiembrie 2017, ÎCS „Tower Group” SRL a depus cerere de concretizare a acțiunii, (f.d. 32-33 vol. I), în care suplimentar celor invocate în cererea de chemare în judecată a menționat că, prin intermediul instanței de judecată, urmează să fie audiat un specialist în domeniu care să se expună asupra viciilor ascunse cât și asupra cuantumului, deoarece o expertiză efectuată fără acordul instanței nu ar avea o putere juridică deplină. Iar, prezentarea unui deviz de cheltuieli va fi unul provizoriu și va putea devia de la concluziile specialistului.

La data de 14 martie 2019, ÎCS „Tower Group” SRL a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat rezolvirea contractului de antrepriză nr. 22/02 din 22 februarie 2012, încheiat între SRL „Verisol Grup” și SRL „Tapuz Group”, încasarea în mod solidar de la SRL „Verisol Grup” și SRL „Ledteh-Com” a sumei de 677387 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 80-84 vol. I).

Suplimentar celor invocate în cererea de chemare în judecată a menționat că Codul Civil a fost modificat esențial din 01 martie 2019, însă raporturilor juridice anterioare legii noi, se aplică legea vechea.

Reclamanta a specificat că a înaintat pârâtelor o reclamație cu privire la remedierea viciilor ascunse imediat după ce a aflat despre concluzia expertului care a stabilit existența lor, inclusiv la etapa de recepționare a lucrării din anul 2012, care a rămas fără răspuns. Respectiv, pârâtele au eșuat posibilitatea acordată prin lege, cu privire la alegerea pentru remedierea viciilor sau efectuarea unei lucrări noi.

ÎCS „Tower Group” SRL a notat că după solicitarea remedierii viciilor sau efectuarea unei lucrări noi, s-a adresat cu cerere prealabilă pentru soluționarea litigiului apărut. Iar, reieșind din circumstanțele de fapt al speței raportate la cele de drept, consideră necesar și inevitabil să fie efectuată rezolvirea contractului de

antrepriză nr. 22/02 din 22 februarie 2012, încheiat între SRL „Verisol Grup” și SRL „Tapuz Group” și încasată suma de 677387 lei, în mod solidar de la SRL „Verisol Grup” și SRL „Ledteh-Com”.

Reclamanta a indicat că, inclusiv conform concluziei expertului, lucrarea efectuată în temeiul contractului nominalizat supra nu poate fi folosită conform destinației sale de iluminare, astfel pârâtele o privează substanțial de ceea ce așteapta de la executarea contractului, deoarece la bază stau defecte ascunse care nu au putut fi depistate la recepționare de către client. Sistemul de iluminare a sferelor, ține de executarea întocmai a obligației, de esența a contractului, iar executorul contractului a dat suficiente motive reclamantei să creadă că nu poate conta pe executare.

De asemenea, a specificat că la materialele cauzei civile este anexat contractul nr. 14/09 din 14 septembrie 2012, încheiat între SRL „Verisol Grup” și SRL „Ledteh-Com”, cu privire la instalarea sferelor și iluminățiilor. Prin urmare, obligația este solidară, iar executarea este indivizibilă, astfel acestea răspuns solidar pentru plata în folosul ÎCS „Tower Group” SRL.

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Tower Group” SRL împotriva SRL „Verisol Grup” și SRL „Ledteh-Com”, intervenient accesoriu SRL „Tapuz Group” cu privire la rezoluțiunea contractului de antrepriză nr.22/02 din 22 februarie 2012, încasarea în mod solidar a sumei și cheltuielilor de judecată, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție (f.d. 204, 210-218 vol. I).

La 16 decembrie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, ÎCS „Tower Group” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 207-208 vol. I).

Prin decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului ÎCS „Tower Group” SRL, avocatul, Andrei Habravan și s-a menținut hotărârea din 18 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 4-13 vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a respins acțiunea, ca fiind depusă cu omiterea neîntemeiată a termenului de prescripție extintivă, din următoarele considerente.

Instanța de apel a reținut că potrivit prevederilor art.968 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), termenul de prescripție este de un an din momentul recepționării lucrării.

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul a constatat că la 22 februarie 2012, între SRL „Verisol Grup” și SRL „Tapuz Group” a fost încheiat contractul nr. 22/02, potrivit căruia beneficiarul a comandat, iar executorul s-a obligat să execute și să monteze confecțiile potrivit anexei nr. 1 la contract la prețul de 42 697,75 euro. Potrivit anexei nr. 1 la contractul nr. 22/02 din 22 februarie 2012, SRL „Verisol Grup” s-a obligat să confecționeze 9 bucăți sfere decorative cu diametrul de 2000 mm și o sferă cu diametrul de 7000 mm la prețul total de 42697,75 euro.

Instanța de apel a specificat că, la 14 septembrie 2012 SRL „Ledteh-Com”, în calitate de executor și SRL „Verisol Grup”, în calitate de beneficiar, au încheiat contractul nr. 14/09, potrivit căruia beneficiarul a comandat, iar executorul s-a obligat să monteze confecțiile potrivit anexei nr. 1 și nr. 2 la contract la prețul de 428880,00 lei.

Ulterior, la 28 ianuarie 2013 ÎCS „Tower Group” SRL și SRL „Tapuz Group” au încheiat contractul de vânzare-cumpărare, potrivit căruia vânzătorul s-a obligat să transmită în proprietate cumpărătorului utilaj în sumă de 976330, inclusiv 9 bucăți sfere decorative cu diametrul de 2000 mm la prețul de 495900 lei și o sferă cu diametrul de 7000 mm la prețul de 182000 lei. Prin factura fiscală seria/numărul FB 2777004 din 28 ianuarie 2013 se confirmă faptul că cumpărătorul ar fi achitat furnizorului suma totală de 976330,00 lei.

Instanța de apel a indicat că la 24 decembrie 2012 ÎCS „Tower Group” SRL, fără a deține un drept asupra sferelor decorative la acel moment, s-a adresat SRL „Verisol Grup” cu reclamația nr. 0269 prin care a solicitat să întreprindă măsurile pentru a executa până la 26 decembrie 2012 lucrările pentru care s-au obligat, cu remedierea tuturor defectelor depistate, în vederea evitării apariției situațiilor de conflict și eventualele acțiuni în justiție.

Instanța de apel a menționat că prin actul de executare a lucrărilor nr.29/02 din 29 februarie 2012 se confirmă că SRL „Verisol Grup” a transmis, iar SRL „Tapuz Group” a primit 9 bucăți de sfere decorative cu diametrul de 2000 mm și o sferă cu diametrul de 7000 mm la prețul total de 677387 lei. Toate lucrările sunt îndeplinite în conformitate cu documentația tehnică și de proiect în construcții și satisface totalmente beneficiarul. Beneficiarul nu are pretenții privitor la calitatea de executare a lucrărilor.

Ulterior, la 02 februarie 2015 SRL „Tapuz Group”, în calitate de cedent și ÎCS „Tower Group” SRL, în calitate de cesionar au încheiat contractul de cesiune a creanței, potrivit căruia cedentul a transmis, iar cesionarul a primit toate drepturile cedentului față de SRL „Verisol Grup” născute din executarea contractului nr. 22/02 din 22 februarie 2012.

Prin urmare, instanța de apel a conchis, că în prezentul litigiu, termenul de prescripție extinctivă pentru apărarea dreptului încălcat pentru ÎCS „Tower Group” SRL a început să curgă din momentul înaintării reclamației pentru remedierea de către SRL „Verisol Grup” a defecțiunilor sferelor decorative, 24 decembrie 2012, precum și din momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare la 28 ianuarie 2013, însă ÎCS „Tower Group” SRL s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată la data de 11 octombrie 2017.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că acțiunea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă, iar argumentele părții apelante, potrivit cărora termenul de prescripție extinctivă pentru apărarea dreptului încălcat pentru apelantă urmează a fi calculat din data de 30 noiembrie 2018, data efectuării expertizei, prin care au fost descoperite viciile ascunse se consideră eronată. Or, în cadrul contractului de antrepriză este instituit prin lege un termen de prescripție de 1 an de zile din momentul recepționării lucrării în care pot fi înaintate pretenții. Prin urmare, declanșarea unui proces peste 4 ani contravine principiului securității raporturilor juridice, iar revendicarea bunurilor din posesia dobânditorului de bună-credință ar constitui o ingerință în dreptul de proprietate.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele ÎCS „Tower Group” SRL precum că prin raportul de expertiză din 30 noiembrie 2018 s-a stabilit că viciile ascunse la momentul recepționării sistemului de iluminare nu au putut fi depistate, deoarece prima instanță argumentat s-a expus pe acest temei și a indicat că, vicii ascunse a bunului sunt acelea defecțiuni care pot fi descoperite doar pe parcursul

folosirii, exploatării obiectului contractului, iar prin raportul de expertiză nr. 0415146 din 30 noiembrie 2018, întocmit de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova s-a stabilit iluminarea parțială și instabilă a sferelor, la unele sfere iluminarea lipsește, schimbarea regimului de iluminare și a culorilor LED se efectuează în regim haotic și neuniform cauzate în rezultatul deteriorării benzilor LED (scurtcircuite, oxidări, ruperea benzilor), firelor electrice și contactelor (scurtcircuite, oxidări), vicii care sunt vizibile și nu necesită anumite cunoștințe speciale pentru a fi descoperite.

La 22 decembrie 2022, ÎCS „Tower Group” SRL, reprezentată de avocatul Andrei Habravan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii privind dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel (f.d. 16-21 vol. II).

În motivarea recursului, suplimentar celor invocate în cererea de chemare în judecată, recurenta a menționat că hotărârile instanțelor ierarhice inferioare sunt susceptibile casării prin prisma art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Recurenta a notat că prima instanță aplică și încalcă eronat prevederile art. 272 alin.(1), pct. (7) lit. a) Cod civil, motivând greșit soluția sa, precum că de fapt, data descoperii viciilor ascunse, nu poate fi data efectuării expertizei din 30 noiembrie 2018, pe motiv că aceasta poartă un caracter declarativ, fiind o modalitate de apărare a reclamantului. Or, anume specialistul în domeniu, care a efectuat raportul de expertiza, pentru prima dată a constatat existența viciilor ascunse.

Recurenta a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu fac diferența între vicii și vicii ascunse, pe care legea veche, le reglementează diferit în partea curgerii dreptului la acțiune și aplicarea termenului de prescripție.

De asemenea, recurenta a subliniat că instanțele ierarhic inferioare, motivând soluția sa, precum că termenul de un an începe să curgă din 24 decembrie 2012, din momentul înaintării reclamației, lasă fără apreciere faptul că reclamația menționată invocă vicii, dar nu și cele ascunse, astfel termenul de un an începe să curgă din data descoperii viciului ascuns, nu mai devreme de 30 noiembrie 2018, data întosmirii raportului de expertiză.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 20 octombrie 2022.

La 03 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, în adresa reprezentantului recurente, avocatul Habravan Andrei, a fost expediată copia deciziei motivate (f.d. 14 vol. II).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de ÎCS „Tower Group” SRL, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, la 22 decembrie 2022, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 31 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SRL „Verisol Grup”, SRL „Ledteh-Com” și SRL „Tapuz Group” copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin

scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului (f.d. 26-27 vol. II).

La data de 23 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Verisol Grup” și SRL „Ledteh-Com”, reprezentate de avocatul Coptu Sergiu au depus referință la recursul declarat de ÎCS „Tower Group” SRL, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, solicitând respingerea acestuia și menținerea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare (f.d. 28-43 vol. II).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de ÎCS „Tower Group” SRL, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Tower Group” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Habravan Andrei.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc